

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Міжнародний науково-технічний
університет імені академіка Юрія Бугая»

Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)
навчальної дисципліни «Педагогічна психологія»
на 2024/2025 навчальний рік

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма здобуття освіти	Заочна
Рік підготовки, семестр	1 рік/2 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	4/120
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль
Мова викладання	Українська
Розміщення курсу	Google classroom

2. Інформація про викладача

1. Викладач: Глушко Надія Василівна, доцент кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, кандидат педагогічних наук.

Робочий кабінет 307, графік роботи: понеділок-п'ятниця 15.00 -18:00.

2. Віртуальний офіс: E-mail: n.glushko@istu.edu.ua, посилання на вебінар Google Meet в Google classroom, графік консультацій: середа 16:00-18:00.

Більше інформації про викладача можна знайти на сторінці [кафедри](#) офіційного сайту Університету.

3. Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування у майбутніх фахівців уявлення про психологічні закономірності, характеристики, етапи, умови і критерії успішного протікання процесів засвоєння дітьми знань, моральних норм та принципів, формування їх світогляду та переконань під дією цілеспрямованих педагогічних впливів.

Завдання навчальної дисципліни:

- **ознайомлення студентів із базовими знаннями:**
 - методологічними принципами та методами педагогічної психології;
 - психологічними основами навчально-виховного процесу;

- психологічними закономірностями та механізмами навчання й виховання особистості;
- значенням навчання й виховання у психічному й особистісному розвитку дитини;
- особливостями оволодіння дітьми учбовою діяльністю;
- психологічними особливостями педагогічної діяльності;
- психологічними умовами становлення професійної компетентності та розвитку педагогічних здібностей вчителя;
- психологічними основами педагогічної оцінки;
- специфікою, функціями, стилями педагогічного спілкування;
- психологічними особливостями аномальних та екстремальних випадків.

- **формування умінь:**

- організовувати дослідження педагогічного процесу відповідно до методологічних засад, застосовувати адекватні методи дослідження освітнього процесу;
- аналізувати психологічні умови, вікові особливості розвитку особистості в освітньому процесі;
- діагностувати рівень та якість засвоєння навчального матеріалу;
- діагностувати рівень вихованості школярів;
- здійснювати психологічний аналіз поведінкових проявів учнів;
- здійснювати психологічний аналіз особливостей педагогічної діяльності та професійного спілкування;
- здійснювати психологічний аналіз структури особистості вчителя та його поведінки;
- складати психолого-педагогічну характеристику учня;
- ефективно застосовувати психологічні знання і вміння для виконання завдань чи розв'язання проблем.

- **розвиток у здобувачів таких комунікаційних навичок:**

- аналізувати психологічні умови ефективності педагогічного спілкування, стилів педагогічної діяльності;
- встановлювати та підтримувати контакти з різними людьми;
- вирішувати конфлікти в спілкуванні;
- чітко і зрозуміло висловлювати свої думки та виражати їх емоційно виразно;
- розуміти і чути інших людей.

- **формування здатності застосовувати знання та навички самостійно та відповідально:**

- формування здатності самостійно добирати методи та прийоми для виконання завдань чи розв'язання проблем з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей.

Навчальна дисципліна вносить вклад у формування таких компетентностей та досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньою програмою:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема в контексті організації заходів раннього втручання).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПРН12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.

ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Пререквізити: знання із загальної психології та історії психології, зокрема розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань, психологічні знання в контексті загальної історії науки; здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; знати етичні принципи роботи практичного психолога.

Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси

Основні:

1. Гетьман Т. О., Кричківська Т. Д. Проблеми педагогічної психології : хрестоматія. Київ: КНТ, 2017, 381 с.
2. Довідник з педагогічної психології: метод. посіб. / Кияновський А. О.; - Дніпро : Середняк Т. К. [вид.], 2024. - 112 с.
3. Євтух М. Б. Педагогічна психологія : підручник. Київ : Кондор, 2015. 420 с.
4. Педагогічна психологія: навч.-метод. посібник (для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання) / уклад. Н.Г. Кошелева. Дніпро, ГІМ ДВНЗ ДДПУ, 2024. 175 с.
5. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія : навч. посіб. [2-ге вид., випр. і доп.]. Київ : Каравела, 2012. 264 с.
6. Сергєєнкова О. П. Педагогічна психологія : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 168 с.
7. Педагогічна психологія: навч. посіб. / Р. А. Калениченко. – Київ : КНУБА, 2023. – 196 с.

Допоміжні:

1. Мацко Л. А. Основи психології та педагогіки : навч. посіб. для студ. заоч. форми навч. Вінниця : ВНТУ, 2009. 163 с.
2. Науково-методичні основи психологічного супроводу діяльності вчителя в умовах реформування освіти (діагностика і корекція) : практ. посіб. / за наук. ред. В. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи НАПН України, 2022. 192 с.
3. Панок В. Г. Прикладна психологія. Теоретичні проблеми : монографія. Київ : Ніка-Центр, 2017. 188 с.
4. Поліщук В. Психологія педагогічного повсякдення: реальність і міфи. Суми : Університетська книга, 2019. 152 с.
5. Поственція суїциду (буліциду): робота з колективом закладу освіти : метод. реком. / за ред. С. Л. Чуніхіної та ін.; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соціал. та політ. психол. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2022. 76 с.
6. Поліщук В. Вікова та педагогічна психологія. Суми : Університетська книга, 2019. 176 с.
7. Руденко М.В. Психолого-педагогічне забезпечення навчально-виховного процесу: навч. посібник / В.М. Смірнов, М.В. Руденко, Р.А. Калениченко, В.О. Гаврилюк. – Київ : КНУБА, 2014. – 432 с.
8. Степанов О. Педагогічна психологія : навч. посіб. Київ : Академія, 2011. 413 с.
9. Турищева Л., Дорожко І., Малихіна О. Насильство. Булінг. Проблема у запитаннях та відповідях. Харків : Основа, 2019. 144 с.

Інформаційні ресурси:

1. Короткі замітки з курсу: <https://studentam.net.ua/content/view/4342/86/>
2. Коучингові технології у діяльності вчителя НУШ: <https://drive.google.com/file/d/1zyijS7xlcxTqSKN8KWz15mHOgbEvweED/view>
3. Психологічні засади ділового спілкування вчителя НУШ: <https://drive.google.com/file/d/1NZ469tZ6wY8MEXNM6WBzEBvllNxpR4NT/view>
4. Психологія дітей молодшого шкільного віку: <https://www.youtube.com/watch?v=3JMIQkSeAw>
5. Семінари, навчальні курси: <http://psycranio.in.ua/>
6. Як вчитися та навчати в умовах війни: https://drive.google.com/file/d/1ZFWIW_L3Xl84pT5mK7X32wqTJjh5qC/view
7. Seifert K. & Sutton R. Educational psychology [Second Edition]: <http://home.cc.umanitoba.ca/~seifert/EdPsy2009.pdf>.

4. Організація вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Форми занять (найменування, кількість годин)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Навчання й учіння як об'єкт педагогічної психології			
Тема 1. Педагогічна психологія як наука			
	<i>Лекція 1 – 0,5 год.</i>		
	<i>Самостійна робота – 14 год.</i>	<i>Див. примітку*</i>	
Тема 2. Теоретичні основи педагогічної психології			
	<i>Лекція 2 - 0,5 год.</i>		
	<i>Самостійна робота – 14 год.</i>	<i>Див. примітку*</i>	
Тема 3. Психологія учіння.			
	<i>Лекція 3 - 1 год.</i>		
	<i>Самостійна робота – 14 год.</i>	<i>Див. примітку*</i>	
Тема 4. Психологія навчання			
	<i>Лекція 4 - 1 год.</i>		
	<i>Практичне заняття 1 – 1 год.</i>	Перевірка індивідуального завдання	15
	<i>Самостійна робота – 14 год.</i>	<i>Див. примітку*</i>	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.			
Психологія виховання та діяльності суб'єкта виховного процесу			

Тема 5. Психологія виховання			
	Лекція 5 - 1 год.		
	Практичне заняття 2 – 1 год.	Перевірка індивідуального завдання	15
	Самостійна робота – 14 год.	Див. примітку*	
Тема 6. Педагогічне управління психічним та особистісним розвитком учня			
	Лекція 6 - 1 год.		
	Самостійна робота – 14 год.	Див. примітку*	
Тема 7. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя			
	Лекція 7 - 1 год.		
	Практичне заняття 3 – 1 год.	Перевірка індивідуального завдання	15
	Самостійна робота – 11 год.	Див. примітку*	
Тема 8. Педагогічна психологія аномальних та екстремальних випадків			
	Лекція 8 - 1 год.		
	Практичне заняття 4 – 1 год.	Перевірка індивідуального завдання	15
	Самостійна робота – 12 год.	Див. примітку*	
Разом поточна робота			60
	Модульний контроль (2 год.)	Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100

*Примітка. Завдання та запитання з матеріалу, що виноситься на самостійне опрацювання, включені до індивідуальних завдань та тестових завдань з модульного контролю.

5. Політика навчальної дисципліни

5.1. Політика щодо відвідування занять

- аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з розкладом, який розміщений на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Розклад](#));
- права, обов'язки та основні правила поведінки здобувачів освіти протягом навчання в Університеті регламентується [Правилами внутрішнього розпорядку для для здобувачів вищої та фахової передвищої освіти](#).

5.2. Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів

- система, шкали та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої](#)

освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»:

- критерії оцінювання:

Критерії оцінювання індивідуальних завдань:

Програмою передбачено виконання практичних індивідуальних завдань з навчальної дисципліни з максимально можливою кількістю балів 15 за кожне. Критерії оцінювання кожного завдання подані у таблиці

Етапи виконання завдання	Кількість балів		
	Правильно, ефективно, 4 бали	Правильно, не ефективно, 2 бали	Неправильно чи не обрано, 0 балів
Вибір та обґрунтування методики (методу, технології, способу)			
Виконання завдання	Без помилок, 6 бали	Незначні помилки, 2 бали	Значні помилки, відсутність, 0 балів
Результат	Правильний, 3 бали	Неточний, 1 бал	Неправильний чи відсутній, 0 балів
Діагностика (перевірка результату)	Правильна, 2 бал	Неточна, 0,5 балів	Неправильна чи відсутня, 0 балів

Критерії оцінювання тестових завдань (МК):

Кожне тестове завдання складається з кількох тестів, що оцінюються визначеною кількістю балів. Якщо тест виконаний правильно, то здобувач отримує цю кількість балів, якщо неправильно, то нуль балів.

- визначені силабусом навчальні завдання є обов'язковими для виконання здобувачами освіти. Розподіл балів за окремі завдання вказаний у розділі 5 «Організація вивчення навчальної дисципліни»;
- здобувач може набрати додаткові бали шляхом підготовки тез на наукову студентську конференцію та участі у ній. Максимальна кількість додаткових балів 10;
- максимальна кількість балів за поточну роботу упродовж кредитного модуля становить 60 балів, мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового оцінювання кредитного модуля становить 30 балів; максимальна кількість балів за підсумкове оцінювання модульного контролю становить 40 балів;
- можуть бути визнані та зараховані (повністю чи частково) у межах навчальної дисципліни результати навчання, досягнуті здобувачем поза навчальними заняттями в ЗВО «МНТУ» через формальну освіту (на основі додатку до диплому чи академічної довідки), що регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу](#), або неформальну, інформальну освіту (через процедуру визнання, яка регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти).

5.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання

- усі передбачені програмою завдання мають бути виконані у встановлені викладачем терміни;
- робота, яка здається здобувачем менше ніж за п'ять робочих днів до модульного контролю без поважних причин, не перевіряється викладачем;
- здобувачу, який не здав роботу у встановлені терміни з поважних причин, надається можливість здати її після встановленого терміну за погодженням із викладачем;
- ліквідація академічної заборгованості відбувається у встановлені графіком освітнього процесу терміни та у порядку, передбаченому у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Заводі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.4. Політика дотримання принципів академічної етики та доброчесності

- здобувачі мають дотримуватись принципів академічної етики та доброчесності наведених у [Кодексі академічної етики](#) та [Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Заводу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

- порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність, передбачену чинним законодавством та наведеним вище положенням;
- Університет визнає важливість різноманітності студентського контингенту і прагне до створення комфортного інклюзивного та справедливого середовища для навчання різних категорій здобувачів. Будь-яка поведінка (включно з переслідуваннями, сексуальними домаганнями, дискримінацією, розпалюванням ворожнечі), яка загрожує цій атмосфері, не допускається. Інформація про прояви такої поведінки учасниками освітнього процесу під час занять має бути негайно доведена до викладача навчальної дисципліни чи адміністрації Університету.

5.5. Політика оскарження результатів підсумкового контролю

Порядок оскарження результатів підсумкового контролю (кредитний модуль чи атестація) регулюється розділом 6 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.6. Політика комунікацій

Комунікації з викладачем:

- усі обов'язкові для виконання завдання з навчальної дисципліни, рекомендації до їх виконання, максимальна кількість балів та дедлайни викладені у розділі «Завдання» відповідного навчального курсу у Classroom;
- усі важливі повідомлення для здобувачів викладач розміщує у розділі «Стрічка» відповідного навчального курсу у Classroom;
- усі виконані завдання здобувач повинен завантажувати для перевірки до навчального курсу у Classroom;
- викладач перевіряє виконане здобувачем завдання протягом наступних трьох робочих днів після завантаження роботи та виставляє отриману оцінку до електронного журналу навчального курсу у Classroom;
- при проведенні заняття у форматі відеоконференцій камери здобувачів мають бути ввімкнені протягом усього заняття;
- індивідуальні консультації викладач надає здобувачам офлайн у приміщенні та за графіком, визначеним у силабусі, або онлайн у віртуальному офісі за визначеним графіком.

Комунікації в групі

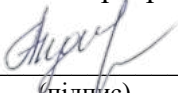
Викладач заохочує дискусії із спірних питань та проблем, що розглядаються у межах навчальної дисципліни, висловлювання власної точки зору здобувачів на предмет їх вирішення. Обговорення та дискусії мають вестись у обстановці поваги до іншої точки зору, шанобливого ставлення до думок опонентів. Критика має бути конструктивною та обґрунтованою.

Силабус навчальної дисципліни складено доцентом кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, кандидатом педагогічних наук Надією ГЛУШКО.

«Погоджено»

Гарант освітньої програми

доктор психол.наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

(підпис)

Ухвалено рішенням кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук (протокол №7 від 10 січня 2025 року)

Завідувачка кафедри

доктор психол. наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

